

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: :
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Országház-tér 11.
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II. ker., Debrői-út 15. sz.
M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST,
:: :: V., Országház-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässer-
reinigung Budapest,
II., Debrői-út 15.

HALÁSZAT = (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

TARTALOM: Halak kihelyezésének célja és jelentősége. — A halárak és a drágaság. — Vegyesek. — Árjegyzés. — Hirdetmény.
— Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Die Bedeutung der Besetzung der natürlichen Gewässer. — Die Fischpreise und die
Teuerung. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

Halak kihelyezésének célja és jelentősége.

Sokfelől halljuk ma már, hogy a tudomány és gyakorlat mai állása mellett „a halászat többé nem a halfogás ügyessége, hanem rendszeres gazdasági termelés”, s ha a tógazdaságokra gondolunk, ezen kijelentés jelentősége és igazsága teljesen tisztán áll előttünk. Ha azonban tavainkra, csak a két legjelentősebbet szemügyre véve, a Balatonra és a Velencei-tóra gondolunk, a gazdasági termelés mikéntje már nem áll olyan tiszta, szabályos körvonalakban előttünk, s még homályosabb, ködösebb képet nyerünk akkor, ha folyóvizeink halászatát, mint gazdasági termelést szeretnénk lelki szemünk elé állítani. A nyílt vizek halászata, mint gazdasági termelés, erősen gyakorlati tudomány, s bárha a hazai és külföldi tudományos körökét élénken foglalkoztatja, természeténél fogva merev szabályokba nehezebben fogható.

Ezért kettős érdekléssel bír ránk, akik folyóvizeink halászatát előbbre szeretnénk vinni, a német halászat ősz tudósának, dr. Schiemenz Pálnak éppen ezen tárgykörből merített előadása, melyet a brandenburgi halászati egyesület ülésén Neuruppinban tartott s amelyet tanulságos megállapításai és megszívlelendő tanácsai miatt csaknem teljes egészében a következőkben ismertetek:

„Általában időszerű az előadás címében foglalt tárgykörrel kissé foglalkozni, mondja Schiemenz, mert azt látjuk, hogy e tekintetben még mindig nagy hibákat követnek el.

Elméletileg szinte nem látszik logikátlanoknak az a nézet, hogy a vizekbe — tógazdaságok kivételével — teljesen felesleges halakat behelyezni, mert hisz minden vízben oly halállomány fejlődik ki, amely abba a vízbe illik. Sajnos, ez az elmélet a gyakorlatban nem válik be. Ha ugyanis egy vizet gondozás nélkül magára hagyunk, akkor végül a nagy ragadozók, — csukák és csapó sügerek — törzse kap erőre, amely azután a többi halat könyörtelenül elpusztítja, sőt saját ivadékát is felfalja. De ilyesmi nemcsak a kis patakokban, hanem a nagyobb folyókban is megtörténhetik, amint pl. az Alsterban, Hamburgnál tényleg előfordult. Ily esetben aztán, dacára a vizek teljes kíméletének, olyan halállományra teszünk szert, amely egészen természetellenes, gazdaságilag pedig teljesen lehetetlen. Ezért prédikáljuk folyvást folyvást azt, hogy a vizeket nem szabad túlságosan kímélni, s nemcsak horgászással, hanem mindenestre hivatásos halászzattal is kell azokat használni.

A vizeket azonban nemcsak halásszuk, hanem még halakat is helyezünk beléjük. Hát ez meg mire való? Erre logikusan ismét azt lehet válaszolni, hogy ha egy vizet helyesen halásznak, akkor abban a gyakorlatilag helyes halállománynak kell kifejlődnie. Bizonyos fokig tényleg így van, vagy legalább is így kellene lenni, ha az illető víz sajátosságai állandóan ugyanazok maradnának. Sajnos azonban ez nincs így. Egy víznek sajátosságát, jellegét maga a természet is megváltoztathatja, pl. feliszapolás, a vízi növényzet túlságos elhatalmasodása stb. révén,

de mesterségesen is meg lehet azt változtatni, pl. folyószabályozás, partvédezetek, mederemelés, süllyesztés, duzzasztás stb. útján, s ilyenkor olyan halak valók abba a vízbe, amelyek a változott viszonyoknak megfelelnek. Tegyük fel pl., hogy egy tiszta tükörű tóba, amelyben a süllő kiválóan tenyészik, a vízi növényzet idővel teljesen elhatalmasodik. A süllő ekkor már nem találja meg létfeltételét s helyette a csuka feltétlenül el fog szaporodni. S mindez önmagától következik be. De ha viszont pl. egy vízi növényzettel teljesen benőtt tóból, amelyben éppen emiatt süllő nincs, a vízi növényzet valahogy kikapusztul, akkor a csukák és vörös szárnyú koncérok száma megfogyatkozik, s a tiszta víztükör megteremti a süllő létfeltételeit, s ekkor már abba a vízbe a süllő illik éppen, hogy a víztükör tisztaságát hasznosítsa. Csakhogy a vízfelület átalakulása után a természet ezt a változást nem tudja végrehajtani, éppen azért, mert abban a vízben nincs süllő, tehát mesterségesen kell beavatkozni, s a vízbe süllőt kell helyezni. Ez a példa a halkihelyezés kérdését teljesen megvilágítja. A halkihelyezés célja tehát az, hogy a vizet, annak minden részét minél jobban kihasználjuk. Ebből logikusan az következik, hogy egy vízbe csak olyan halat szabad helyezni, amely abba illik, azaz abban a vízben jól tenyészik. Tehát nincs olyan úgynevezett „nemes hal“, amelyet minden vízbe kilehet helyezni, hanem igenis az egyes vizeket természetük szerint különböző-féle képen kell népesíteni, sőt lehetséges és igen valószínű, hogy egy és ugyanazon vizet más és más időben egészen másként kell népesíteni. Ebből azonban az következik, amit mi már rég hangoztatunk, hogy a bérbeadási szerződésekből el kell tűnni annak a kikötésnek, amely a bérlőt kötelezi, hogy évenként mily mennyiségű és mily fajtájú nemes halat tartozik kihelyezni. Hála Isten lassan-lassan elmarad ez a kikötés, de még mindig egész sereg tótulajdonos van, aki ezt a halászati tekintetből magasabb kultúrfokot nem érte el.

A bérlési szerződésekben most már általában csak azt szokták kikötni, hogy a bérösszeg ennyi és ennyi százalékáért halakat kell kihelyezni. Még ezt se igen helyeslem, mert nagyon könnyen előfordulhat, hogy egy vagy néhány évig nem is tanácsos a kihelyezés, ha pl. valami járványos betegség uralkodott. Egészen téves és halászatilag teljesen hibás az a követelés, hogy a halász, aki több éven át nem népesített, vagy nem is bírt halakat kihelyezni, a szerződésben előírt és az elmúlt évek alatt elmaradt halmennyiséget pótlólag egyszerre helyezze ki. A világháború utáni időben ez az eset többször előfordult. Annak a bérbeadónak, aki ilyesmit követel, ugyancsak kevés fogalma van a halgazdaságról.

Nézetem szerint teljesen felesleges a bérlőt kötelezni arra, hogy mit és mennyit helyezzen ki. A kihelyezés mennyiségét éppen az határozza meg, hogy az illető víz mennyiben van arra rászorulva. Egész jól el tudok olyan vizeket képzelni, amelyek gazdaságilag egyáltalán nem szorultak a népesítésre; pl. az Elba alsó mellékfolyóiba, vagy Mecklenburg, Pomeránia tengerparti vizeibe teljesen felesleges lenne angolnát kihelyezni.

Hogy egy vízben milyen halfajta illik, s az a víz milyen halfajtát lát el legjobban, azt a nem túlságosan maradi halászaink nagyon jól kitalálják s rendesen többet helyeznek abból ki, mint amennyire kötelezve vannak. A bérbeadó rendesen attól is tart, hogy a bérlő az utolsó bérlési években a vizet „kizsarolja“, s az utódra semmitse hagy. Ettől nem igen kell tartani, mert egyrészt legtöbb esetben nem is lehetséges, másrészt meg a vizek illető kizsarolását — hiszen csak tavak jöhetnek tekintetbe — nem is tartom olyan nagyon rossznak, sőt még

bizonyos fokig előnyös is lehet, mert az új bérlőnek friss anyagot kell behelyeznie, amit én az élettan általános szabályai alapján — főként kis vizekben — nagyon jónak tartok.

Ezen kitérés után térjünk vissza az eredeti tárgyhöz, t. i. a népesítés jelentőségéhez és céljához, amely nem egyéb, mint az illető víznek minél jobb és tökéletesebb kihasználása.

Az első kérdés tehát az, hogy egyáltalán szükséges-e a vízbe halakat kihelyezni, a második az, hogy milyen halfajta jöhet tekintetbe, a harmadik pedig az, hogy az alkalmas halfajtából mennyit helyezzünk ki?

Az első kérdésnél figyelmeztetek éppen az előbb mondott dologra, hogy t. i. nem minden vizet kell okvetlenül népesíteni, mert a már bennük tartózkodó halak egészen jól kihasználják azokat. Még az is előfordulhat, hogy a népesítés egyenesen káros, t. i. akkor, ha a meglevő halállomány, természetes összetétele szerint arra a vízre nézve éppen megfelelő s a víz kihasználása tekintetében éppen a legnagyobb mennyiséget képviseli. Ha ehhez még halakat adunk, akkor a meglevő táplálékhoz képest túlnagy állományunk lesz s így a halhús hozam — amely mégis csak a halászat célja — visszafejlődik, amint ezt tógazdasági ismereteink világosan bizonyítják. Ilyenek a német folyók torkolati és középső szakaszai. Így pl. teljesen felesleges lenne a Rajnába halat kihelyezni. Mindaz a halfajta, amely szóba jöhetne, már meg van a Rajnában és pedig oly mennyiségben, hogy még a benn levő halak fejlődése sem kielégítő, amit különösen a ponty és a dévér keszeg határozottan bizonyít. Az Elbára és a többi folyamokra csaknem ugyanez áll. El kell egyszer már hagynunk azt a tévhitet, hogy a halakkal való népesítés mindenféleképpen sikeres. A felhozott példákban a népesítés teljesen céltalan s nem egyéb a vízbe való haszontalan pénzzórásnál. Tavakban esetleg még úgy is kárt szenvedhetünk, hogy pl. pontyot helyezünk ki és nem tudjuk azt kifogni: ez esetben felesleges táplálék fogyasztókat teremtünk, amit a dévér keszeg és a cömpő megéreznek, s ezáltal a tó hozamát kedvezőtlenebbé tesszük.

Tehát miként lehet azt megállapítani, hogy egy víz általában népesítésre szorul-e, s ha igen, mily halra van e célból szükségünk? Erre két eljárás van.

Első sorban megállapítjuk a haltáplálék rendelkezésre álló mennyiségét s ezzel összevetjük a víz halhús hozamát. Ehhez mindenesetre ismerni kell, hogy mi a haltáplálék s tudni kell, hogy az egyes halfajták mivel táplálkoznak. Ezért törekszem én arra, hogy a halászok minél több ilyen ismeretet sajátítsanak el, s a friedrichshageni őszi hosszabb halászati tanfolyamon minél többen részt vegyenek. A haltáplálék megállapítása után ennek mennyiségével összehasonlítjuk a halhúshozamot, s ebből megkapjuk, hogy egyik vagy másik halfajta számára jóval több táplálék van, mint az illető halfajta fogási eredménye szerint kellene, vagy pedig, hogy ez vagy az a természetes táplálék bőségesen előfordul anélkül, hogy kihasználva lenne, mert a vízben nincs olyan halfajta, amely azt a táplálékot hasznosítja. Ily esetben aztán a hiányzó halfajtát behelyezzük, vagy a meglevő állományt mesterségesen szaporítjuk. Ha pl. olyan tavam van, amelyben a vörös szárnyú koncér fő táplálékát alkotó csigák vannak, s azt látom, hogy a tóban kevés vörös szárnyú koncér van, akkor máshonnan hozatok koncért és ezt helyezem a tóba. Erre azt lehetne ellenvetni, hogy az értéktelen vörösszárnjú koncérrel való népesítésnek semmi értelme sincs. Ez a nézet azonban teljesen téves, mert ha én a vörösszárnjú koncér álló-

mányát erősítem, akkor az értékes csukaállományt is megszorítom, s ily módon a víz hozamát értékesebb hallal megtöbbszörözhetem. Másik példa: Némely tóban alig van növényzet, s ezért az ilyen tóban az ivadék nem igen talál táplálékot, mert hiányzanak a növényzet gyenge hajtásai és azok az apró rákfélék, melyek az ivadék fő-táplálékát képezik. Ha pedig az ivadék nem fejlődik jól, akkor pl. kevés nagy dévér keszeg is lesz, amely a tó mély részein fejlődő légy és szúnyogláncát fogyassza. Ez esetben tehát dévér keszeget és angolnát kell a vízbe helyeznünk, hogy a tápláléknak ezt a részét is értékesítse. Harmadik példa: Nagy, sekély tavunk van, melyben a fenéken kevés a táplálék, de annál több a plankton. Ilyen vízben a halak növekedését nem igen várhatjuk. Az ilyen tónak az a hibája, hogy rengeteg kis halat termel, de nagyobb, piacképes hal nem terem benne. Ebbe süllőt kell helyeznünk s ily módon az értékes hal hozamát, tehát a jövedelmezőséget rendkívül emelhetjük. Ha pl. kis, növényzettel benőtt tóba, vagy tiszta víztükörű mélyebb tóba süllőt helyezünk, azzal semmit se érünk el, hanem a pénzt egyszerűen az ablakon kidobjuk. A süllő ilyen tóban nem talál táplálékot s a csukák gyomrában vész. Kihelyezni tehát csak megfontoltan, terv szerint szabad!

Aki a haltáplálékot nem eléggé ismeri, annak más ismertetőjelre van szüksége annak megállapítására, hogy vízébe milyen hal illik. Elsősorban jól vizsgálja meg a kifogott dévért, sügért és koncért. Ha ezeket jól kifejletteknek találja, vagyis azt látja, hogy a nemi érettségüket már jól kifejlett állapotban érik el, s kis fej, kis szem mellett magas és domború hátuk van, ebből arra következtethet, hogy a békés halak számára elegendő táplálék van. Ez esetben lehet angolnát, compót kihelyezni s esetleg pontyot is, ha azt ki lehet fogni és pedig úgy, hogy a kifogható mennyiség észszerű arányban álljon a behelyezettel, vagyis pontyot csak akkor szabad kihelyezni, ha bizony lehet számítani arra, hogy a behelyezett mennyiség 75—80%-át ki is lehet fogni. Teljesen céltalan lenne táplálékban szegény vízbe, amelyben t. i. a fentnevezett három halfajtának nagy feje, nagy szeme, alacsony háta vagy lapos teste van, s nemi érettségüket már egész kis méret mellett elérik, pontyot vagy compót helyezni, s azt hinni, hogy ezzel a két halfajtával kedvező termés érhető el. Ilyen vízbe csukát vagy nagy vizek esetén süllőt kell betenni.

Egyáltalán téves az a vélemény, hogy a természetlen vizet azáltal termővé lehet tenni, ha abba halat helyezünk. Ilyen vízbe békés halat helyezni direkt dőre-ség. Így pl. előfordult, hogy egyik halászati egyesület olyan vízbe, amelyben semmiféle táplálék se volt, minden évben pisztrángot helyezett. Természetesen soha semmit se fogott ki.

A kihelyezendő halak mennyiségét szintén kellő körültekintéssel kell meghatározni. Se sokat, se keveset ne helyezünk ki.

Rendesen vagy ikrát vagy ivadékot helyezünk ki. Ha nagyon keveset veszünk, akkor nagyrészt eltűnik a ragadozó halak gyomrában, a megmaradt résznek pedig sok évre van szüksége ahhoz, hogy kellő utánpótlássá fejlődhessen. Ha sokat helyezünk ki, akkor a kihelyezett halak nem találnak elég táplálékot, s növekedésük nem lesz kielégítő. Ily módon tehát a kihelyezés célját épen úgy nem érjük el. Pl. nemrégiben volt egy esetem, amikor az egyik bérelő Morgenenként 80 drb. angolna ivadékot helyezett ki. Ez túlságos sok. Nagyon soká kell várni, míg az angolnák kifoghatók lesznek s az, hogy igen sok halász panaszkodik a kihelyezett angolnák lassú

fejlődése miatt, épen a túlsűrű népesítésben leli magyarázatát. Sajnos, általános érvényű szabályok erre nincsenek, mert az illető víz termőképessége a legfontosabb tényező. Azt mindenesetre irányadóként lehet venni, hogy a kisebb vizekbe területegységenként több ivadékot lehet kihelyezni, mint a nagy vizekbe, ahol a part hosszúsága a víztükör kiterjedéséhez képest kedvezőtlenebb, mint a kis vizeknél.

Az előadást vita követte, amelyből a legérdekesebb felszólalások a következők voltak:

Noack, Köpenickből: Részemről kiegészíteni szeretném a kihelyezés módjára és idejére vonatkozó részeit az előadásnak. Többször tapasztaltam, hogy ha a halakat nem alkalmas időben helyezzük oly vízbe, amelyből elúszhatnak, feltétlenül elmenekülnek abból. Pl. a Mühl-tó alsó torkolatánál felállított varsáimban egy alkalommal 3 pontyot találtam. Este olvastam az újságban, hogy a neu-zittauai halászati egyesület pontyokat helyezett ki. Tehát a pontyok egyetlen éjszaka a Spreeben 4 km távolságra kerültek az én varsáimba. Ez a körülmény azt mutatja, hogy a pontyok ott, ahová kihelyezték, nem jól érezték magukat.

Egy más alkalommal május hónapban helyeztünk ki pontyokat, amikor Köpenicknél a tó vizinövényzettel erősen be volt növe. A pontyok megmaradtak mind. Miért? Mert terített asztalra találtak, s otthonosan érezték magukat.

Krause — Neuruppinből: Schiemenz tanácsos úr azt állította, hogyha a vízi növényzet kipusztul, eltűnik a veresszárnyú koncér is. Ezt a gyakorlatból igazolhatom.

Schiemenz: Hogy a vizinövényzet kipusztulásának mi az oka, arról édes keveset tudunk. Erről nekem is vannak megfigyeléseim, de tulajdonképpen csak egy helyről. Ottan azt állapították meg, hogy a vizinövényzet eltűnését baktériumok okozták. Amint a vizinövényzet eltűnésének okát adni nem igen tudjuk, ugyanígy nem bírjuk az eltűnt növényzetet visszavarázsolni.

Noack úr megjegyzéseit a következőkkel egészítem ki: Természetes, hogy halakat alkalmas helyen kell kihelyezni. Ha erős áramlásba, folyásba jutnak, a folyás irányában elfognak menni. Ez a körülmény nincs a terített asztallal összefüggésben, mert Neu-Zittauban ugyancsak bőven van a pontyoknak eleségük. Nem is ez volt a pontyok elúszásának oka, hanem az álló és folyó víz közötti hirtelen változás. Ezenfelül még más óvintézkedést is kell alkalmazni. Nem szabad egy helyen nagy csapatot kihelyezni. Ekkor csoportba verődnek a halak és elúsznak. Ha azonban egyszerre csak kisebb mennyiséget bocsátunk a vízbe, akkor annyira megijednek, hogy első pillanatban elbújni iparkodnak. Ugyanez áll a pisztrángokra is. Nem szabad ezrével kihelyezni őket, hanem mindig csak tízével. Ha egész csapatot bebocsát az ember, amint ezt ezelőtt általában tették, akkor magától értődik, hogy elmenekülnek.

Dr. Wundsch és Schiemenz hallgatóikat arról is tájékozták, hogy angolnás vízben a rák megmarad-e? A felelet igen.

Knörck — Altruppinből: A csukapestis honnan származott?

Dr. Wundsch — Friedrichshagenből A csukapestisről mindenfelől kapunk jelentést. A betegség Svédországtól és Norvégiától Olaszországig, Németországtól Oroszországig el van terjedve. Szerencse, hogy nem olyan járvány, amely tömeges pusztulással jár, inkább alattomos betegség. Ismertető jelei: A halakon vörös foltok támadnak és pedig elsősorban az orron és a fark táján; a foltok lassanként kiüregelődnek, s a csuka lassan el-

pusztul. Rügenben a halászok azt mondják, hogy ha a csukának „rezes orra“ van, akkor kezdődik a csukapestis. A betegség mint már mondtam, mindenütt el van terjedve. Egyelőre orvosszer nincs ellene. Arra mindenestre ügyelni kell, hogy olyan csukát, amelyen ennek a betegségnek nyomai láthatók, a vízbe vissza ne bocsássunk, hanem vagy ássuk el, vagy égessük el azt. A betegség nagy veszteséget okoz, s ezért olyan tóban, ahol erősen fellép, azt tanácsolnám, hogy a csukát lehetőleg teljesen ki kell halászni, s azután a betegség lefolyását figyelve, a tavat egyelőre más hallal népesíteni. Csak ha azt tapasztaljuk, hogy a betegség jelentősen alább hagyott, akkor szabad újra csukával népesíteni.

Közöljük ezt az előadást s az utána lefolytatott eszmecszerét, mert bárha a mi hazai viszonyaink sokban eltérnek a németországi viszonyoktól, mégis a nyílt vizek népesítésének, a nyílt vízi halgazdaságnak egypár érdekes oldalát igen találó megjegyzésekkel világítja meg Németország halászatának első szaktekintélye és olyan mestere, hogy értékes tanulságokat vonhatunk le előadásából.

*

F.

Szerkesztő megjegyzése: A fentieknek csupán hangsúlyozása és a magyar viszonyokhoz való alkalmazása végett legyen szabad megjegyeznünk, hogy a halászat nagy tudományú német mesterének a nézeteit minden tekintetben magunkévá tesszük és az az óhajításunk, vajha az *érdekelt halászati körök is* megszívlelnék és *valamennyien saját érdekükben* belátnák, hogy minden halászvíz *egyéni*leg ítélendő meg, ha annak javítása céljából emberi beavatkozással valamit cselekedni akarunk. A halászat előzetes halászati biológiai vizsgálatok és *biológiai szakképzettséggel* rendelkező ember véleményének kikérése *nélkül* olykor bizony *nálunk is* pénzkidobás, sőt még ronthat is a meglévő állapotokon, amire fényes példa az amerikai naphal, de a ponty sem válik be minden vízben.

Bármilyen halászási szándéka legyen is valamely víz tulajdonosának vagy bérlőjének, forduljon bizalommal először az Országos Halászati Felügyelőséghez (Földmív. minisztérium), azután a m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás igazgatóságához is (Budapest II., Debrői-út 15.), amely szakközegét a helyszínére küldi és ott biológiai vizsgálatok alapján szakvéleményt ad. Az ilyen közérdekű ügyekben az állomás eljárása teljesen díjtalan.

Ezt nálunk egyetlen esetben sem lenne szabad elmulasztani, mert a Schiemenz által ajánlott egyszerű módszer: a sügér, dévér vagy más hal alakjának a vizsgálata nálunk nem válik be, s ehhez is szakértelem, nagy gyakorlat és mérések szükségesek.

A halárak és a drágaság.

Előző számunkban közöltük azt a beadványt, melyben a halárak kialakulására kedvezőtlenül ható tényezőkre rámutattunk. Nem álltunk meg az általánosságánál, hanem a részleteket újabb beadvány tárgyává tettük, s az illetékes hatóságok előtt éles megvilágításba helyeztük a hal árát felfelé szorító tényezőket.

1. *A forgalmi adó* eltörlése végett a pénzügy-, népjóléti- és földművelésügyi miniszterekhez a következő felterjesztést intéztük:

„Alulírott Országos Halászati Egyesület, mint a magyar halászat érdekképviselete, azon tiszteletteljes kéressel járulunk Nagyméltóságod elé, méltóztassék mindennemű halnak, mint elsőrendű élelmicikknek forgalmi adóját eltörölni.

Kérésünk indokolására legyen szabad felhozni, hogy a hal elsőrendű népelelmezési cikk. Már most ennek az élelmicikknek az a része, amely Budapestre jön, hátrányba kerül a külföldre szállított hallal, mert a külföldre menő haltermés után forgalmi adót nem fizetünk. A mentesítésre vonatkozó kérelmünk annál méltánylandóbb, mert a belföldön értékesülő halaknak csak 5%-a luxus hal, kb. 25%-a ponty, élő- és jegelt állapotban, amelynek kg-ja már lényegesen olcsóbb mindenféle húsfajtánál, 70%-a pedig márna, garda, kárász, keszeg és egyéb mindenféle vegyeshal, amelynek ára már detailban is 50 fill.-től 1-20 P között változik, tehát a burgonya árát közelíti meg és a legolcsóbb gulyásos húsnál is olcsóbb. Ha ennek a forgalmi adóját mérsékelni lehetne, a még szélesebb néprétegeknek volna lehetővé téve halnak a fogyasztása, amely hús egyike a legválságosabb eledelnek.

Különben is az államnak olyan csekély jövedelme van a hal forgalmi adójánál, a mi szerény becslésünk szerint csak pár száz millió koronát tesz ki; tehát úgy szólván áldozatot sem jelent a magas kormányának a hal forgalmi adójának a megszüntetése, kereskedőinket pedig, tekintettel a hal kényes szállítási lehetőségeire az állandó vexaturáktól szabadítaná meg. Nagyméltóságodnak a statisztika inkább rendelkezésére áll, mint minékünk és ebből egészen pontosan megméltóztatik tudni állapotítani beadványunk igazságát.

Legyen szabad előhozunk azt is, hogy míg minden egyéb élelmiszer az idén 20—30%-kal, sőt még ennél is többel *emelkedett*, addig a halnak az ára lényegesen mintegy, 20—30%-al *alatta maradt* a tavalyi áraknak és a forgalmi adó eltörlésével csak egy újabb mérséklés volna keresztül vihető.

Kereskedőink sem bírják a megterhelést, amely az államnak csekély hasznot hoz, kereskedőinknek pedig óriási terhet jelent, annál is inkább, mert a legtöbb halkereskedő kizárólag csak ezzel a cikkel foglalkozik és ennek folytán kereseti lehetőségei sokkal inkább korlátozottak, mint bármely más szakmában, ahol a különböző sokféle áru a kereseti lehetőségnek is tágabb teret enged. Hogy kereskedőink nem bírják a nagy terhet, legjobban mutatja az, hogy teljesen el vannak adósodva és a nagytermelők a nagykereskedőknél levő kinnlevőségeiket, viszont a nagykereskedők a kiskereskedőknél levő pénzeiket behajtani úgy szólván képtelenek.

Kérésünket indokolja az is, hogy a hal felhozatalának költségei jóval nagyobbak bármely más árunak szállítási költségeinél. Így például az élőpontynak a 100 q. után kell fuvardíjat fizetni, dacára, hogy csak 15 q-t szállítunk nyáron. Azonkívül kereskedőinknek saját speciálkocsikat kell fenntartani, amelyeknek a karbantartása igen nagy áldozatokat kíván. A szállításhoz külön gépészt kell tartani, külön alkalmazottat, aki kíséri a vagon, a halszállító kocsikba beépített motorokhoz benzint és olajat kell beszerezni, végül a nem élőhalnak a szállításához a jégnek a beszerzése és ismét a nagy göngyöleg (jég, pakolás, láda, hordó, kosár) drágítja meg a szállítást.

Ha mindezeket felül elsírjuk még Nagyméltóságodnak azt, hogy a hal szállításának a rizikója milyen óriási, hogy a szállítás alatt elpusztult hal csak 50—60%-át éri annak amit élve ér, megméltóztatik érteni a halkereskedelemnek nehéz helyzetét, amely épen most Nagyméltóságod bölcs belátása elé viszi ügyét és könnyítést kíván.

Nem mulaszthatjuk el, hogy azt a nagy rizikót is meg ne említsük, ami a halnak a piacon való torlódásával jár, mert miként, méltóztatik tudni, a hal erősen romlandó cikk, amelynek eltartása több napon át is

kizárt dolog, ezért annak a piacra való érkezése után azonnal el kell fogyni, ami szintén a kereskedő kárára esik, mert sokszor azt sem kapja meg az áruért, amit kiadott érte. Az így előálló károkat az az olcsóbb hal, amelyről most beszélünk, ki nem bírja, de az elhullott hal azért sem tárolható, mert hiszen annak zsigerei mindig bent maradnak a tárolás alatt és éppen ezért rendkívül gyorsan romlik.

Terhelik még a halat a magas vásárcsarnoki helypénzek, fogyasztási adó, sőt a többi árucikkkel szemben azon hátránya is van, hogy az élőhalat vízben, a jegelt halat erős jégben kell eltartani és úgy a víz, mint a jég igen nagy kiadási tételt jelent a kereskedőknek. Hogy mást ne mondjunk, a főváros csak csekélységgel kisebb vízdíjat számít egy vásárcsarnoki hely után, mint amennyibe kerül az egész helybér.

Amidőn kérésünket még egyszer Nagyméltóságod jóindulatába ajánljuk, kérjük, méltóztassék a halra kirótt forgalmi adót elengedni, hogy módunkban legyen Budapest lakosságát olyan áron ellátni hallal, hogy az még szélesebb néprétegeknek is hozzáférhető legyen, hiszen a halszél a húsa a legtáplálóbb eledel.

Mély tiszteletünk nyilvánítása mellett vagyunk Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói:

Aláíráások.

2. A *fogyasztási adó* elengedését a luxus halak kivételével olyan halfajtákra kértük, amelyek széles néprétegek táplálékát képezik és amelyeket ma már olcsóságuknál fogva elég könnyen be lehet szerezni. A székesfőváros tanácsához intézett beadvány, melynek másolatát a népjóléti miniszter úrhoz is eljuttattuk, a következőképen szól:

„Alulírott Országos Halászati Egyesület, mint a magyar halászat és halkereskedelem érdekképviselete, azon alázatos kéréssel járulunk a nagytekintetű Tanács elé, hogy méltóztassék az elsődrendű élelmickek közé számítható ponty, kárász, garda, keszeg, márna fogyasztási adóját eltörölni.

Indokolásul legyen szabad elsősorban rámutatnunk arra, hogy békében a hal a főváros részéről egyáltalában nem volt fogyasztási adóval sújtva. A 850 koronás fogyasztási adó a pontynak meg a többi halszélnek is 4—5%-os drágulását jelenti, sőt az olcsóbb fajtájú halszélnek egészen 8—10%-ig felmegy és tekintve, hogy ez a bruttó árra vonatkozik, ha azt az árat vesszük, amilyen áron a kereskedő a termelőtől kénytelen a halat beszerezni, annak a termelői árának sokszor a 20%-át is kiteszi a fogyasztási adó. Azt hisszük, kézenfekvő, hogy egy ilyen óriási megterhelést jelentő adó fenn nem állhat, mert hiszen éppen a legszegényebb néposztály fizeti azt meg elsősorban, mert az fogyasztja ezt a tömeg-élelmickeket. A gazdag ember a prima fogason, tokon, harcsán, pisztrángon levő fogyasztási adót nem is érzi és nem is panaszkodik miatta, de a főváros fogyasztó közönségének 99%-a érzi ezt a legigazságtalanabb adónemet.

Hiszen már az állam is lemérsékelte a 3% forgalmi adót 2%-ra, sőt a szükséges elsődrendű élelmickek forgalmi adóját el is törölte, úgy, hogy a főváros csak az állam példáját követné és saját lakosai részére olcsóbbítaná meg az életet, ha a fogyasztási adót a halszélnek eltörölné.

Még egy másik nézőpontból is meg kell okolnunk kérelmünket. A nagytekintetű Tanács ismeri azokat a nehézségeket, vexaturákat, amelyek a fogyasztási adó behajtásánál állandóan napirenden vannak. Ugyancsak ismert a nagytekintetű Tanács előtt az a körülmény, hogy a halszél, mint romló cikknek, akár élő állapotban, akár jegelt

állapotban, fogyasztási adó eljárás alá vonása igen sokszor az áru elpusztulását, használhatatlanná válását hozza magával, mint azt a nagytekintetű Tanácsnak szóbelileg már oly sokszor elsírtuk.

Méltóztassék elgondolni, hogy az élő hal, ami Budapestre érve a lehalászás és a szállítás sokszoros törődését élte végig, megérkezve a fogyasztási adó beszedésére kirendelt túlságos ügybuzgó végrehajtó közegekhez, kénytelen bevárni, míg az elvámolásnál a sor rákerül, vagy amíg az illető kényelmes tisztviselő kénye-kedvének úgy tetszik és igen sokszor megtörtént, hogy a halak a vámnál órákhosszat várva, elpusztultak. Megtörtént az is, hogy hallal megrakott kocsikat, melyekben a halak az életet csak igen korlátolt ideig bírják ki, egyik állomásról a másikra küldötték, az is megtörtént, hogy az egyszer már elvámolt halat mégegyszer elvámolták, dacára, hogy a fogyasztási adó-bárcákat felmutatták és természetesen ez alatt a hosszas procedura alatt elpusztult a hal, fogyott percről-percre az értéke. Az ez által okozott nagy kár megint csak drágította az árut.

Igaz, hogy a fogyasztási adó vezetőségénél panaszaink mindig megértésre találnak és igyekeznek mindig legjobb tudásuknak és a dolog természetének megfelelően bajunkat orvosolni, de a bajok éppen olyan természetűek, hogy gyökeresen csak a fogyasztási adó eltörlésével orvosolhatók. Nem is jelentene nagy áldozatot a fővárosnak a hal fogyasztási adójának eltörlése. Az összes halak fogyasztási adója még másfél milliárdot sem tesz ki Budapesten, ami a főváros budgetjében egész jelentéktelen összeg, másrészt azonban a halkereskedőket, haltermelőket megnyomorítja, a publikumnak pedig a hal árát nagyon megdrágítja. A fogyasztási adó eltörlésével még szélesebb néprétegekben volna lehetővé téve a halszélnek a fogyasztása, ami egyike a legegészségesebb eledelnek.

Azt sem mulaszthatjuk el előhozni, hogy az élő halszélnek a szállítása milyen óriási összegekbe kerül és milyen körültekintéssel jár, hogy külön vasúti specialkocsikat kell fenntartanunk, amelyeknek karbantartása évente sok millióba kerül. A szállításhoz külön gépészt kell alkalmazni, külön tisztviselőt küldeni, aki a vagon kíséri, a halszállító kocsikba beépített szivattyúhoz benzint, olajat beszerezni, a fuvardíjat 100 métermázsá után kell fizetni, holott pl. nyáron csak 15 métermázsát szállíthatunk, olyan költségek, melyek a termelőnek az alapárát csökkentik és a kereskedőknek az eladási árát növelik. Ha most ehhez hozzászámítjuk még a fogyasztási adót, akkor a termelő nem fog termelni, a kereskedő nem fog eladni és de facto úgy van, hogy úgy a haltermelés, mint a halkereskedelem igen nagy válsággal küzd és nem tudják, hogy miképen ne roskadjanak össze a mindenféle idegen és honi terhek alatt.

A nem élő halszélnek a szállítása is lényegesen drágább, mint akármely más élelmickeknek a szállítása, mert a hal a legromlandóbb cikk lévén, igen sok jeget kell használni és nagyon vastag göngyöleget kell alkalmazni, ami a szállítást erősen megdrágítja.

Ezenfelül különösen az élőhal szállítása igen nagy rizikót jelent, mert hiszen, ha útközben elpusztul, az 50—60%-kal ér kevesebbet, mint élő állapotban és nincsen olyan tartalékunk és nem is tudunk gyűjteni, hogy akkora veszteséget ki tudjunk heverni. Hasonlóképen a jegelt halszélnek a szállítása is éppen a romlandóságánál fogva nagy veszéllyel jár, különösen a nagy fogások idején, mint pl. a mostani nyár folyamán is, a halszélnek a piacon való torlódása még Budapesten is nagyon veszélyes, mert a halszél több napon át való tartása kizárt dolog, ezért a piacra való érkezés után azonnal el kell

azt adni, ami szintén a kereskedő vagy a bizományba adó termelő rovására történik és míg előbbiek a kifizetett összeget sem kapják meg halukért, addig a termelők lényegesen a termelői ár alatt értékesítenek.

A nagytekintetű Tanács tudja legjobban, hogy a mi vásárcsarnoki helypénzeinket azon körülmény folytán, hogy a húsosok között torzalkodás volt, — dacára annak, hogy a halasoknál az első sor a csarnokban semmi előnyt nem jelent — 100%-kal felemelték és míg békében ezen helypénzben a vízdíj is benne foglaltatott, most vízdíj címén még nagyobb összeget fizetünk, mint amit a 100%-al felemelt helybér kitesz.

Méltóztatnak tudni, hogy a halkereskedők sem vehetnek nagyobb haszonszámítást alapul, mint a többi, másfajta kereskedő, tehát nincs módjukban négyszeres bért fizetni azért, mert szerencsétlenségükre az ő árucikküknek vízre van szüksége, tehát amellett, hogy a legveszélyesebb áruval foglalkoznak, még a tárolást is a legdrágábban kénytelenek saját városunknak megfizetni.

Nem mulaszthatjuk el felhívni a nagytekintetű Tanács figyelmét végül arra is, hogy bár ezidén mindenféle élelmiszer 30—50%-kal drágult a tavalyi árakhoz képest, mi a halakat 25—30%-kal olcsóbban hozzuk forgalomba, mint tavaly ilyenkor. Az egész világ ellenében nagy váموkkal drágítja a külföldre való szállítást és lehetetlen dolog volna, ha Budapest Székesfővárosa kihasználná azt a kényszerhelyzetünket, hogy a magyar halnak első és természetes piaca Budapest. Méltóztassék tehát megértéssel lenni a kereskedelem iránt és a fogyasztási adót eltörölni. A termelő akkor nem lesz kénytelen üzemét és termelését redukálni, nagymennyiségű halat hozhat a piacra, a kereskedő pedig ezt a nagymennyiségű halat könnyen dolgozhatja fel, adófizető képessége nő és a főváros ebben bőven megtalálja annak a látszólagos áldozatnak az ellenértékét, amit a fogyasztási adó elengedésével hoz.

Kérésünket a nagytekintetű Tanácsnak jóindulatába ajánljuk és kérjük, hogy azt mielőbb tárgyalás alá venni méltóztassék és amennyiben még szükségét látná, úgy egyesületünket szóval is meghallgatni kegyeskedjék.“ Kelt; Aláírások.

3. A vásárcsarnoki helypénzek leszállítása végett szintén külön beadványt intéztünk a főváros tanácsához, (másolatban a népjóléti miniszter úrhoz is eljuttattuk) melynek szövege a következő:

„Alulírott Országos Halászati Egyesület, napokkal ezelőtt abban a szerencsében részesültünk, hogy szavakban előadhattuk a közéleti ügyosztály vezetőjének, Vajna tanácsnok úr Óméltóságának mindazokat a fájdalmakat, amelyek a halászat termelő munkáját akadályozzák és a halkereskedelem terheit elviselhetetlenné teszik.

Óméltósága megértően hallgatta meg kérésünket és oda utasított, hogy akkor beadott kérésünket külön kérvényben pontról-pontra világosítsuk meg a nagytekintetű Tanácsnak.

Jelenlegi kérvényünk a vásárcsarnoki helypénzek megállapítása körül való visszasságokra vonatkozik. Méltóztassék megengedni, hogy példát hozzunk fel arra vonatkozólag, hogy mit fizettünk békében és mennyit fizetünk ma.

Egyik ismert budapesti halkereskedő cégnek az adatait fogjuk felsorolni, Békében ugyanazért a helyért fizetett az illető halkereskedő havonta 120 aranykoronát. Ebben nemcsak az áruhelypénz volt benne, de a vízszolgáltatás költsége is. Ma fizet az illető cég áruhelypénzért 258 pengőt, vízcsapért 192 pengőt, vagyis összesen

450 pengőt, tehát ténylegesen több mint háromszorosát annak az összegnek, amit békében fizetett.

Óméltósága kijelentette ugyan azt, hogy az áruhelypénzeket nem emelték, csak különbséget tettek az elől levő és hátrább fekvő helyek között és indokoltak tartja, hogy akik az első helyen árusítanak, azok 100%-kal többet fizessenek. De éppen ez az, ami a halkereskedelmet a fenti számszerűleg megadott mértékben sújtja. Legyen szabad megjegyezni, hogy a békebeli eladást nem hogy 100%-kal nem múlta felül, de a békebeli forgalomnak az 50%-át sem érte el a kereskedelem. Az, hogy az első sorban van az üzlet, tulajdonképpen csak annyiban jelent értéket, amennyire a cégnek a renoméját becsülik. Ma a fogyasztó közönségnek a vásárló ereje annyira megcsappant, hogy még akkor is, ha egyforma áron és egyforma minőségű árut vehet különböző helyeken, inkább a jobban eldugott helyen levő kereskedőt keresi fel, abban a feltevésben, hogy annak kisebb költsége lévén, olcsóbban adhatja áruját. Azt is gondolja, hogy az első sorban levő kereskedőnél alkudni nem lehet, — ahol különben is inkább alkalmazottak dolgoznak, tehát nem erőltetik meg magukat az eladásnál annyira, mint a hátsó sorokban levő kiskereskedők, akik saját maguk viselik a felelősséget, tehát engedhetnek az alkunál. Ez tehát amellett szól, hogy a hátsó sorban levő kiskereskedőknek legalább is olyan forgalmuk van, mint az első sorban levő nagyobb kereskedőknek, költségeik lényegesen kisebbek, mert egyrészt a helyük minősége szerint fele helypénzt fizetnek, másrészt területük is kisebb és ennél fogva is kevesebb a helypénzük.

Azt, hogy a halkereskedelemnek a helypénzen kívül még a vízcsapért és vízhasználatért is fizetni kell, ez az ipar különlegességének egy újabb külön szerencsétlensége. Eltekintve mindazon sokféle veszélytől, melyeket különböző kérvényeinkben a nagytekintetű Tanácsnak elmondtunk, a drága vízdíj, ami magasságban a 100%-kal felemelt áruhelypénzt majdnem eléri, annyira megdrágítja a hal árusítását, hogy ezek a terhek ma már kibíráhatatlanok. Ha békében be méltóztattak kalkulálni a 120 aranykoronás, mai érték szerint 144 pengős helypénzbe a vizet, miért ne lehetne most is 144 pengő vízdíjjal együtt a helypénz ára, amikor a forgalom és ezzel a kereset lehetősége annyira megszűnik.

Kérésünk tehát oda irányul, méltóztassék a helypénzek dolgában a halasoknál a békebeli állapotokat visszaállítani, méltóztassék elrendelni, hogy a különböző vásárcsarnokokban a teljes békebeli helybért fizessük, de ezenkívül más mellékjárulék (vízdíj stb.) ne terhelje a kereskedőket, mint ahogy békében sem terhelte.

Nincs módunkban azt mondani, hogy amennyiben kérésünk nem teljesül, a kereskedők a vásárcsarnokból kivonulnak, mert hiszen existenciájuk, napi kenyerük őket odaköti, de meg vagyunk győződve, hogy a nagytekintetű Tanács olyan belátással fogja kezelni ennek az agyon-sanyargatott kereskedői karnak a bajait, hogy kérésünket méltányosan meghallgatja. Budapest, 1927. augusztus hó 16. Kiváló tisztelettel:“ Aláírások.

A beadványokhoz magyarázat nem szükséges. Mind-egyik részletesen kifejti a tárgyat, megvilágítja a kérdést. Most már csak az a kívánatos, hogy kérelmeinket az illetékes hatóságok megértéssel tárgyalják és sérelmeinket hatékonyan orvosolják.

VEGYESEK.

Személyi hír. Örömmel jelentjük, hogy a Kormányzó Úr Ö főméltósága Lindmeyer Antal, okleveles vegyész-mérnöknek, a

m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás főnöke helyettesének az *állomásvezetői címet és jelleget* adományozni méltóztatott. Lindmeyer Antal neve olvasóink körében általánosan ismert. Mint a halászati- és szennyvíz-ügyek kiváló szakértőjét, a szaktudomány kémiai részének nagy tudású művelőjét, lapunk munkatársát s a halászati szaktanfolyamok egyik előadóját méltán és mindnyájunk őszinte örömeére érte a kitüntetés.

Kongresszusok. Lapunk megelőző számában jeleztük a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XXXIX. vándorgyűlését, mely Pécsen augusztus utolsó napjaiban igen élénk részvétellel folyt le. — Lapunk zártakor ülésezik a nagyjelentőségű X. nemzetközi Zoologiai Kongresszus, melyen lapunk szerkesztője, Unger Emil dr. is tartott egy angolnyelvű előadást.

E kongresszussal kapcsolatban történt meg szept. 5-én a *tihanyi m. kir. Biológiai Kutató Intézet ünnepies megnyitása*, melyről a napilapok bőven megemlékeztek. Itt csupán azt említjük meg most, hogy a megnyitáson a m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás részéről Maucha Rezső dr. és Unger Emil dr. kongresszusi tagok jelentek meg. A tihanyi intézetre jövő alkalommal visszatérünk még. Szeptember hó 18-án pedig a nemzetközi limnologiai kongresszus kezdődik meg Rómában, mely minket legközelebből érdekel valamennyi közül. Hazánkból Hankó Béla dr., Maucha Rezső dr. és Unger Emil dr. vesznek részt és tartanak előadásokat Rómában.

A szárcsák kártétele a tavakban. Ezen látszólag ártalmatlan vízi szárnyas jelentékeny kárt okozhat a mesterséges takarmányozásra berendezett tavakban. Különösen áll ez a nagyobb kiterjedésű tavakra, amelyekben a halak számára kiosztott tengeridarárt alaposan megdézsmálják, emellett az etetőhelyeken gyülekező halakat is nyugtalanítják a takarmány felvétele közben. Lőfegyverrel nem sok kárt tehetünk bennük, mert nagyon hamar megtanulják, hogy milyen távolsáig várhatják be a vadászt és mihelyt a csónak tovább ment, újból visszatérnek lakmározó helyükre.

A leghatásosabban úgy védekezhetünk ellenük, hogy az etetőhelyek fölé, a víz színe alatt 30—40 cm-nyire 4 karóra 3¹/₂—4 cm szembőségű hálódarabot erősítünk úgy, hogy a háló lazán lobogjon a vízben, de a víz felszínéig ne érjen akkor sem, ha a szárcsa alulról felfelé nyomná. A háló felülete valamivel nagyobb legyen, mint az etetőhely területe.

A szárcsák, ha a háló a takarmánynak reggel való kihordásakor helyzetnek el az etetőhelyek fölé, a csónak eltávozása után hamarosan felkeresik megszokott lakmározó helyüket, de mikor észreveszik, hogy — a hálóba beleakadva, abból csak kisebb-nagyobb küzködés után tudnak kiszabadulni, — rövid idő

mulva eltávoznak onnét, úgy hogy a hálóknak este való átvizsgálásakor csak elvétve akad egy két megfulladt példány. Éjjel azonban, úgylátszik, — éhségtől űzve, — nem sokat törődnek a hálóval, és oldalról igyekeznek a takarmányt megközelíteni, de lélekzetvétel céljából egyenes irányban igyekezvén a víz felszínére jutni, beleakadnak a hálóba, ott megfulladnak. (Egyik reggelen embe-reim 4 etetőhelyen 38 drbot szedtek ki a hálókából!)

Miután a szárcsák húsának értéke aligha éri el a lelövésükre felhasznált lőszernek mai magas árát, azt hiszem, hogy az általuk nagyobb mértékben ellepelt tavakban érdemes ezen — költségbe nem kerülő — védekezési módot megpróbálni, különösen augusztus—szeptember hónapokban, midőn az új generáció is tekintélyes mennyiséget képes elfogyasztani a takarmányból.

Bacsák Béla.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint *augusztus* hó folyamán a *nagybani* halarak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	2:20—2:70 P	
Édesvízi jegeltponty	1:60—2:00 "	
Dunai süllő	I. oszt.	4:40— — "
	II. oszt.	3:20—3:60 "
	III. oszt.	2:00—2:40 "
	IV. oszt.	1:20—1:60 "
Balatoni fogas	I. oszt.	6:00— — "
	II. oszt.	4:00— — "
	III. oszt.	3:00— — "
	IV. oszt.	2:40— — "
Harcsa	nagy	4:00—4:50 "
	kicsi	3:20—3:60 "
Csuka	nagy	2:00— — "
	közép	1:40— — "
	kicsi	1:00—1:20 "
Őn	1:00—1:40 "	
Balatoni keszeg	0:40—0:60 "	

Irányzat javuló, forgalom csekély.

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

Hirdetmény.

Az „alcsi szigeti halászati társulat“ mintegy 322 kat. hold területű vizein gyakorolható halászati jogot 1928. évi január hó elsejétől számított joghatállyal, tíz évre haszonbérbe adja.

A bérlet tárgya a *Szapári Gyula*-féle átvágás folytán elzárt Holttiszsa-meder.

Ajánlattevőre kötelezők a társulat üzemtervének határozmányai, valamint a társulat által készített szerződéstervezet, amely a társulat ügyésznél megtekinthető.

Ajánlatok a folyó évi október 7-ig bezárólag nyújtandók be a társulat ügyésznél Szolnokon Szabadság-tér 4. szám.

Az ajánlatokhoz csatolandó 500 pengő bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes érték-papírokbán.

Az ajánlatok f. évi október 8-án délelőtt 11 órakor Szolnokon a vármegyeházában tartandó választmányi ülésen fognak tárgyalás alá vétetni; hol az ajánlattevők személyesen is megjelenhetnek.

Az elfogadott ajánlat az ugyanakkor tartandó közgyűlés jóváhagyása után válik a társulatra kötelező erejűvé, míg az ajánlattevők az ajánlat beadásának napjától maradnak kötelezettségben.

Fenntartja azonban a társulat azt a jogát, hogy az ajánlatok között szabadon válasszon s hogy a legmagasabb összegű ajánlatot is tetszése szerint visszautasíthassa, a megjelent ajánlattevők között azonnal nyilvános árverést tarthasson, avagy a bérbeadás iránt másként intézkedhessen!

Közelebbi felvilágosítások a társulat ügyésztől szerezhetők; ugyanott megtekinthető a kérdéses halastó helyszínrajza is.

Kelt Szolnokon 1927. szeptember hó 5-én.

Dr. Schembek János.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

V., SZÉCHENYI-UCCA 1. BUDAPEST TELEFON: T. 122—37.

Több mint 6,000 k. hold terjedelmű saját tógazdaságaiból az alábbi helyeken:

Balatonföldvár, Bia, Bicske, Csoór, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Konyár, Mike, Nagyláng, Őrspusztá, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogysszentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképusztá, Varászló és a 4,000 katasztrális hold nagyságú **velencei-tó** halászatából **szállít tenyésztésre** nemestörzsű egy és kétnyaras pontyot, ponty-anyákat, harcsa, fogassüllő ivadékat és fogassüllő ikrát.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal,
parafa-alattság, rebzsinór,

minden mennyiségben kapható

ADÁM MIKSA RÉSZV.-TÁRSASÁGNÁL BUDAPEST.

Főüzlet:

IV., Ferenc József-rakpart 6—7.

A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között.

Telefon: József 361—48.

—■—

Fióküzlet:

VII. ker. Thökölyi-ut 16. szám.

A Keleti pályaudvar indulási oldalával szemközt.

Telefon: József 361—17.

ZIMMER FERENC HALKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST

TELEFON:

Közp. Vásárcsarnok: József 348—94.

Iroda Vámház-körút 13. „ 335—39.

Fiók-üzlet József-tér 13. Teréz 150—65.

KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily
mennyiségű élő és jegelt halat.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

HALNAGYKERESKEDÉS

BUDAPEST

TELEFON nappal: JÓZSEF 413-54.

TELEFON éjjel: JÓZSEF 349-06.

ÁRUSÍTÓ HELY:

IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

TELEP ÉS IRODA:

IX., CSARNOK-TÉR 5. SZÁM.

KÖZPONTI IRODA:

V., SZÉCHENYI-UTCA 1.

TELEFON: Teréz 122-37.

MEGVESSZÜK tógazdaságok egész haltermését, SZÁLLITUNK a Magyar Tógazdaságok Részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat és megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.